

Yıl: 5
Sayı: 32
İrşad Dergisi
Eylül / Ekim sayısı

EDİTÖR
GÜLENAY ZİYA
GRAFİK TASARIM
MUSAVVİBE

irsadder@gmail.com

İÇİNDEKİLER

YAVUZ SULTAN SELİM HAN'A ZİYARET "Aişe HÜMA"

HAZRETİ MUHAMMED MUSTAFA'NIN (sallallahu aleyhi ve sellem) MÜBAREK İSİMLERİ "Dihye IŞIK"

ONLAR YILDIZLAR "Erva YAREN"

BÜYÜK CİHAD "Gülbahar AY"

CİHAD-I PİRAN "Esmâ YOLCU"

LEFKOŞA MEVLEVİHANESİ "Fatma Meryem AK"

HANIMLAR ÂLEMİNİN YILDIZLARI "Meftun AY"

RASULULLAH'IN NURUNDA KURAN VE SÜNNETE UYABİLMEK "Betül SAYGINER"

ÜMİT DERGÂHI Hilal ARZU"

ESERİN TERTİBİ "Talha Ali CÖMERT"

ÇOCUK EĞİTİMİ VE AİLE "Bengisu UMMAN"

SAĞLIK "Eslem SARIGÜL"

ŞİFALI BİTKİLER "Sare Şüheda BAŞAK"

ÖZLEM'İNİ DUYDUĞUNUZ LEZZETLER "Hafsa KEVSER"

YAVUZ SULTAN SELİM HAN'A ZİYARET

AIŞE HÜMA

Bu sayımızda, bir önceki sayının devamına ara vereceğiz ve derginin bu ayki konusuna uygun olarak Yavuz Sultan Selim Han'ın fetihlerinden biraz bahsedeceğiz.

Tahtı devraldığında 2.375.000 km² olan Osmanlı topraklarını sekiz yıl gibi kısa bir sürede 2,5 kat büyütmüş ve ölümünde imparatorluk topraklarını 1.702.000 km²'si Avrupa'da, 1.905.000 km²'si Asya'da, 2.905.000 km²'si Afrika'da olmak üzere toplam 6.557.000 km²'ye çıkarmıştı. Ayrıca devrin en önemli iki ticaret yolu olan İpek ve Baharat Yolu'nu ele geçiren Osmanlı, bu sayede doğu ticaret yollarını tamamen kontrolü altına almıştır.

Yavuz Sultan Selim, 24 Nisan 1512'de babasının yerine geçince ilk seferini Osmanlı Devleti'ni önce bölüp parçalama, sonra da yıkma emellerini güden Safeviler üzerine yaptı. Yavuz Sultan Selim, Şah İsmail'in, ülkesine karşı giriştiği ve sebep olduğu tahriklere son vermek, bu arada Osmanlı hudutlarına olan tecavüzünü önlemek amacıyla İran üzerine yürümeye karar vermiştir. O, sıklaşan Kızılbaş - Safevî münasebetlerini yok etmek ve Anadolu Kızılbaşları'na şiddetli bir darbe indirmek niyetinde idi. İstanbul'da Eyüp ve diğer mübarek kabirleri ziyaret ederek zafer duaları yaptıktan sonra ordusuyla harekete geçen Selim Han, günlerce yol aldıktan sonra nihayet 23 Ağustos 1514'de Çaldıran Ovası'nda Safevi ordusuyla karşılaştı. Yavuz ve ordusunun kudretiyle ateşli silahların üstünlüğü sayesinde Osmanlılar parlak bir zafer kazandı. İran ordusunun büyük bölümü imha edilirken bir çok Safevi kumandanı ile Şah İsmail'in zevcesi esir alındı. İran'ın baş şehri Tebriz'e giren Yavuz Sultan Selim Han, şehirdeki camileri tamir ettirdi ve halka huzur verdi.

Çaldıran Zaferi, Anadolu birliğinin en büyük istinadgâhı olmakla kalmamış, aynı zamanda Güney Anadolu ile Ortadoğu'nun anahtarlarını da Yavuz'a takdim etmiştir. Bunun sonucu olarak da Adana, Gaziantep, Hatay, Urfa, Diyarbakır, Mardin, Siirt, Muş, Bingöl, Bitlis, Tunceli vilâyetleri Osmanlı topraklarına katılmış oldu. Böylece Selçuklular'dan sonra bozulan Anadolu birliği, tekrar ve kalıcı olarak sağlanmış; Tebriz - Halep ve Tebriz - Bursa İpek yolu Osmanlılar'ın kontrolüne girmiş oldu. Ayrıca, Şiî akidesinin yayılması büyük ölçüde durdurularak propaganda malzemesi sağlayacak imkânlarla set çekilmiştir. Yine bu zaferle geçici de olsa Safevî tehlikesi ortadan kalkmış oldu.

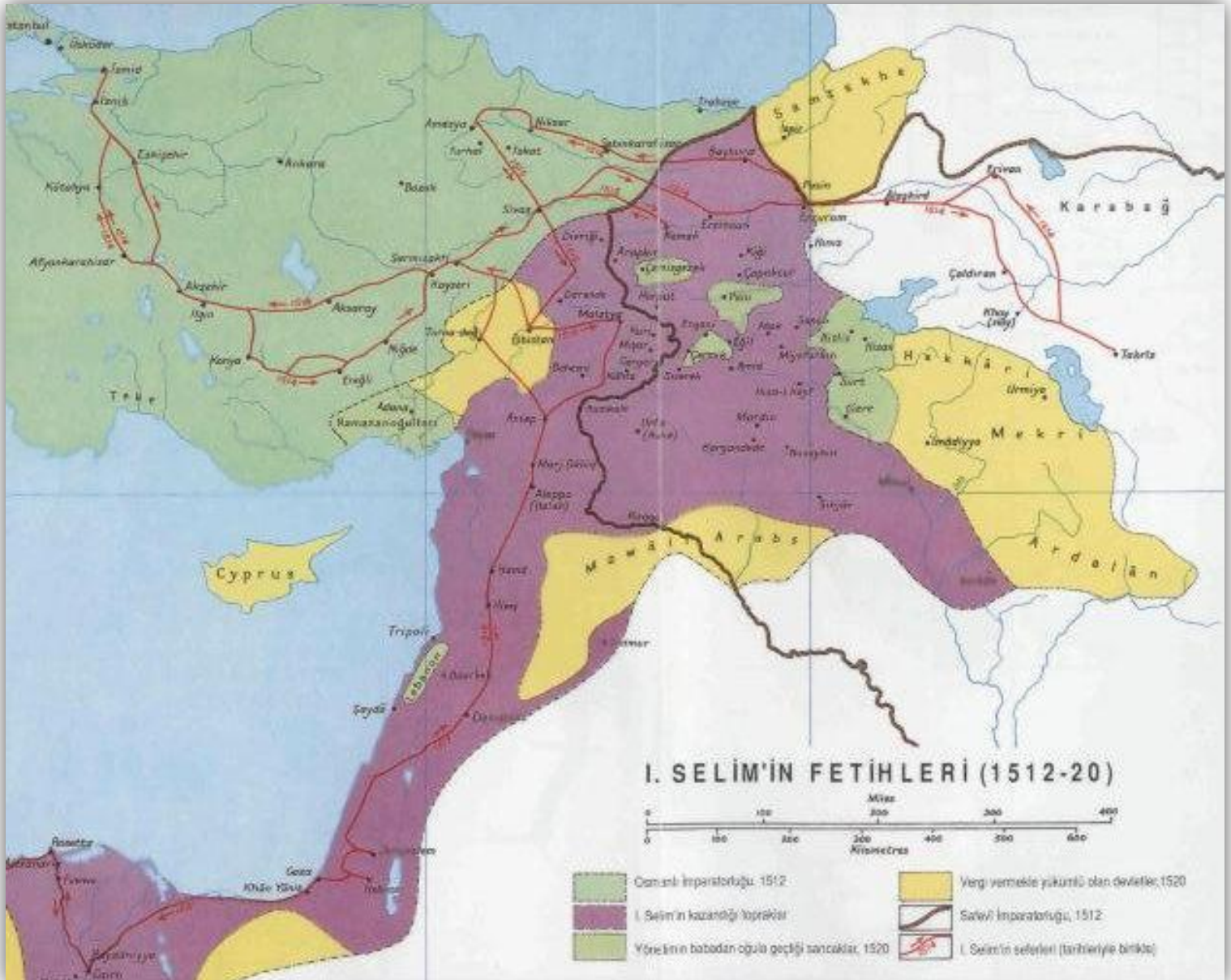
Bunların yanı sıra Yavuz Sultan Selim, Dulkadir Beyliği'ni elde ederek Osmanlı Devleti'ni, Memlük Devleti'ne bağlı, günümüzde Suriye denilen bölge ile el-Cezire mıntıklarını tehdit edebilecek duruma getirdi. Zira artık Osmanlı, onlarla aynı sınırları paylaşmış oluyordu. Zaten bu da Osmanlı-Memlük savaşlarını hazırlayan sebeplerden biri olarak kabul edilmektedir.

Bunlara artı olarak Yavuz Han; Musul, Kerkük ve Erbil'i de Osmanlı hudutlarına dâhil etti ve Eyyübi Melikliği'ni aldı. Böylece bu zafer ile Osmanlı hududu, Fırat'tan Azerbeycan'a ve İran içlerine kadar uzandı.

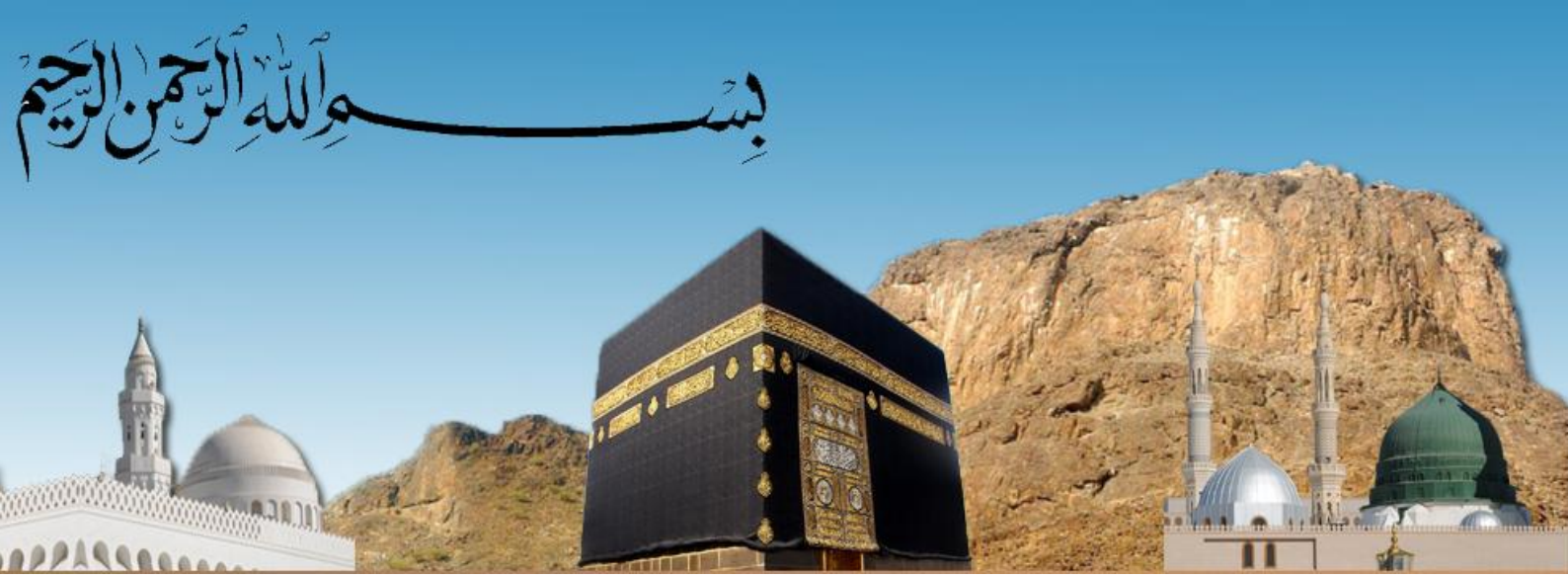
Yavuz Sultan Selim ikinci seferini ise Memlûklûler üzerine yaptı. Bu seferin asıl sebebi Memlûklûler'in, Osmanlı Devleti'nin kuvvetlenmesinden endişe ederek Şii Şah İsmail ile ittifak içerisine girmesi idi. Şah İsmail'i bir darbede saf dışı bırakan Cihangir padişah, bu defa da yıldırım sureti ile Mısır ordularını 24 Ağustos 1516'da Mercidabık ve 26 Mart 1517'de Ridaniye'de kazandığı zaferler ile perişan etti. 28 Ağustos'ta Haleb'e girdi. 29 Ağustos 1516'da bütün mukaddes emanetler İstanbul'a getirildi. Suriye, Lübnan, Filistin ve Kahire tamamen fethedildi. Artık Memlûk Devleti kalmamış, bütün Arap ülkeleri Osmanlı hakimiyetine girmişti. Bu durum üzerine Mekke ve Medine emiri, mukaddes şehirlerin anahtarlarını "Hakimü'l Haremeyn" unvanı ile Yavuz Sultan Selim'e takdim etti. Ancak dindar padişah bu unvanı "Hadimü'l Haremeyn= Mekke ve Medine'nin hizmetçisi" şekline çevirerek aldı ve evlatlarına böyle miras bıraktı.

Heybetli Padişah bu zaferlerle de yetinmedi, kendi zamanına gelinceye kadar hiçbir hükümdarın göze alamadığı bir işi yaptı ki, koskoca Sina Çölünü Allah'ın da lütfuyla 13 günde geçti. Birinci Cihan Harbi'nde, yeni tekniğin verdiği imkânlarla bu çöl 11 günde geçilebilmiştir.

İki büyük seferin zaferle neticelenmesinden sonra bilhassa donanma faaliyetlerine hız veren Yavuz, devrin büyük âlimi Kemal-paşazade'ye, niyetinin feth-i Efrenciye yani Avrupa olduğunu bildirmişti. Ancak yüce Hakan'ın Eyüp Türbesi'ni ziyaretle başladığı bu seferine yakalandığı amansız bir şirpençe hastalığı mani oldu. Vefat etmeden önce müşabihi Hasan Can kendisine Hakk'a teveccüh etmesini söyleyince "Bunca zamandan beri bizi kiminle biliyordun. Cenab-ı Hakk'a teveccühte bir kusur mu gördün?" buyurarak Yasin-i Şerif okunmasını istedi. Kendisi de Yasin-i Şerif okurken ruhunu teslim etti. Naaşı kendi adı ile anılan caminin avlusundaki türbededir.

HAZRETİ MUHAMMED MUSTAFA'NIN (SAV) MÜBAREK İSM-İ ŞERİFLERİ DIHYE IŞIK

Biz sana apaçık bir fetih yolu açtık, Fetih suresi 1. Ayet

Fatih (sav) İsm-i Şerifi

Hiz. Peygamber 'in (sav) mübarek ismi şeriflerinden bir tanesi de Fatih'tir. Allah ona pek çok fetihler nasip etmiştir. Allah Fetih Suresi'nde müminlere pek çok fethin müjdesini vermiştir. Ama özellikle Mekke'nin fethi bu sure ile müjdelenmiştir.

Mukaddem (sav) İsm-i Şerifi

Hiz. Peygamber her ne kadar son peygamber ve peygamberler silsilesinin hatemi ise de Ebu Hureyre'nin: "Ey Allah'ın Resulu, sana peygamberlik ne zaman geldi?" sorusuna şöyle cevap vermişti: " Adem ruhla cesed arasında iken!" Yani Hiz. Adem'in ruhu henüz cesedine girmemişken, Peygamber Aleyhisselam peygamberdi. Allah Resülü bir başka hadis-i şerifinde şöyle buyurmuştur: " Ben yaratılıştta peygamberlerin ilki, gönderilişte sonuncusuyum."

Sadık (sav) İsm-i Şerifi

Onun mübarek dudaklarından dökülen tek bir söz yoktur ki doğru olmasın. Peygamber Aleyhisselam'ın kendisi SİDK olduğu gibi, söylediği her bir sözü de doğru olan SADIK'tı. Onun dilinden şaka yollu da olsa asla doğru olmayan bir söz çıkmazdı.

Nur İsm-i Şerifi

Peygamber Efendimiz'in güzel isimlerinden bir tanesi de Nur ism-i şerifidir. Onun gölgesi yere düşmezdi. Yaratılışı öyle nurani bir yaratılıştı. Peygamber Efendimiz dünyada ve ahirette müminlerin göz, akıl ve kalp aydınlığıdır. Eğer o alem-i kebir bir şecere tahayyül edilirse, nuru Muhammedi hem çekirdeği, hem semeresi olur.

ONLAR YILDIZLAR

ERVA YAREN

EBU UBEYDE BİN EL CERRAH

Aşere-i Mübeşşere'den ve ilk müslümanlardan biri olan sahabenin asıl adı Amir bin Abdullah bin El-Cerrah'tır. Kureyş Kabilesi'nin Fihroğulları'ndandır. Nesebi, Rasulullah'ın nesebiyle dedelerinden Fihri'de birleşir.

Ebu Ubeyde, Ebu Bekir'in davetiyle aynı gün müslüman olan beş kişiden birisi olarak ilk müslümanlar arasındaki yerini almıştır. (Diğer dört kişi Osman bin Maz'un, Ubeyde bin Haris, Abdurrahman bin Avf ve Ebu Seleme bin Abdi Esed'dir.) İslamiyeti kabul ettikten sonra Mekke'de kafirlerin eziyet ve işkencelerinin artması üzerine, Peygamber Efendimiz'in izniyle önce Habeşistan'a, oradan da Medine'ye hicret edenlerdendir. Rasulullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) Medine'de onunla Sa'd bin Muaz'ı (Radiyallahu Anh) kardeş ilan etmiştir.

Hayattayken cennetle müjdelenenlerden olan Ebu Ubeyde (Radiyallahu Anh) kahramanlığı ve komutanlığı ile tanındığı kadar (Emin'ül-Ümme) Ümmetin Emni lakabıyla da meşhur olmuştur. Peygamber Efendimiz şöyle buyurmuştur:

“Ümmetimin, ümmetime karşı en merhametlisi Ebu Bekir, Allah'ın emri hususunda en şiddetlisi Ömer, haya bakımından en doğrusu Osman bin Affan, haram ve helali en iyi bilen Muaz bin Cebel, feraizi (miras paylarını) en iyi bilen Zeyd bin Sabit ve en iyi kıraat alimi Ubeyy bin Ka'b'dır. Her ümmetin bir emni vardır, bu ümmetin emni de Ebu Ubeyde'dir”(Tirmizi)

Ebu Ubeyde (Radiyallahu Anh) Bedir'den itibaren bütün gazalara katılmış büyük bir mücahittir. Bedir Gazası'nda müşriklerin safında çarpışan babasını öldürmüştür. İslam tarihinde buna benzer olaylar çoktur. Mesela Ebu Bekir oğlu ile, Mus'ab bin Umeyr kardeşiyle, Ömer dayısıyla çarpışmıştır. Allah-u Teala, Ebu Ubeyde'nin babasını öldürmesi üzerine:

“Allah'a ve ahiret gününe iman eden bir topluluğun babaları, oğulları, kardeşleri yahut akrabaları da olsa Allah'a ve Rasulü'ne düşman olanlarla dostluk ettiğini göremezsin. Onlar o kimselerdir ki, Allah kalplerine imanı yazmış ve onları kendinden bir ruh ile desteklemiştir.

Onları altlarından ırmaklar akan cennetlere sokacak ve orada ebedi kalacaklardır. Allah onlardan razı olmuş ve onlar da Allah'tan razı olmuşlardır. Onlar Allah'ın tarafidirlar ve iyi bilin ki kurtuluşa erecekler de Allah'ın tarafı olanların ta kendileridir.”(Mücadele 22.) ayetini indirmiştir.

Uhud Savaşı'nda Rasulullah'ın(s.a.v) yüzüne batan miğfer parçalarını dişleriyle çekerken ön dişleri kırılmış; Hendek'te, Beni Kureyza'da, Rıdvan Beyati'nde Hudeybiye'de, Hayber'de, en cesur savaşçılardan biri olmuştur. Ebu Ubeyde Mekke fethinde, Taif muhasarasında, Veda Haccı'nda hep Rasulullah'ın yanında bulunmuştur. Peygamberimizden hadis rivayetinin büyük bir sorumluluk olduğunun bilinciyle 14 hadis rivayet etmiş ve Müslim'de yer almıştır. Emirler emiri Ebu Ubeyde bin Cerrah (Radiyallahu Anh), taun hastalığı sebebiyle hicri 18. yılda Şam bölgesinde vefat etmiştir.

BÜYÜK CİHAD!

GÜLBAHAR AY

'DÜNYA' ADI VERİLEN BİR MEYDAN VE YARATILIŞINDAN BERİ SÜREGELEN DÜNYA MEYDAN MUHAREBESİ...

Hazreti Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem), bir büyük savaştan dönüşte arkadaşlarına: 'Küçük cihaddan büyük cihada döndük' demişti. Arkadaşlarından birisi büyük cihadın ne olduğunu sorunca Hazreti Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem): Kişinin heva ve hevesine karşı gerçekleştirdiği savaştır ki bu, cihadın en büyüğüdür buyurdu. (Feyzü l-Kadir, 4/511; Keşfü l-Hafâ, 1/511)

İçinde yaşadığımız bu dünyanın elbette her canlı gibi tadacağı bir ölümü var. Her canlı gibi... Dünya içerisinde her gün yeni bir olay yaşanmakta. Siyasi, ekonomik, dini, sosyal ve kültürel vs. her alanda. Her gün haberlerini alıyoruz. Şu anda ise en çok gündemde olan haber Mısır'daki darbe ve katliam. Mısır'daki insanlar var güçleriyle zalimlerin zulmü altında Allah'a dayanıp mehdiyetin yanında bulunuyorlar. Sabrediyorlar. Ve inanıyorum ki inşaallah şu müjdeye nail oluyordur. "Ey iman edenler! Başınıza gelecek her şeye sabretmekle ve namaz kılmakla Allah'tan yardım isteyin. Allah sabredenlerle beraberdir." (Bakara sûresi (2), 153.) Allah o kardeşlerimizi korusun ve yardımcıları olsun inşaallah.

Dünyada yaşanan her olaya karşılık bize de düşen görev ve sorumluluklar vardır. Bu görev ve sorumluluklar kişiden kişiye değişir. İnsan da Dünya gibi her gün içinde yeni bir olay yaşar. Ve her insan ayrı bir dünyadır. Her insanın içinde yaşadıkları farklıdır. Durum farklı olunca üstüne düşen görev ve sorumluluklar da değişir. Dünya için yaşayan, içinde dünya sevgisiyle bir şeyler yapmaya çalışır. Onun işi dünya ile. Dünyaya hizmet eder. Kendisi için yaşayan da kendi nefsi için hizmet eder. Onu memnun etmeye çalışır. Allah için yaşayan ise dünyadan da nefsinden de Allah için ayrılıp

kendisini Allah'a adamaya çalışır. Nefsiyle mücadele eder ve sabreder. Onun sorumluluğu Allah'a vermiş olduğu sözdendir : "Verdiğiniz sözü ve yaptığımız antlaşmayı yerine getirin. Çünkü verilen söz, sorumluluğu gerektirir."(İsrâ sûresi-34) Müslümanların sorumlu oldukları şey; verdiği sözde durmak, yani imanlarını korumak, dinlerini yaşamak, Kur'an ve Sünnet'e sarılmak. İnsan nefsi ise bunlardan kaçmaya çalışır, bizi sözümüzden caydırma çabaları gösterir. Bizimle bu noktada savaşıyor. İnsan ise ahdini korumak için onunla cihad eder ve bu cihad insanın yaratılışıyla başlayıp kıyamete dek sürecek olan, Hazreti Peygamber Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) hazretlerinin buyurduğu: 'Büyük Cihad'dır.

İnsan dünyada nefsiyle cihad ederken Allah(celle celaluhu) ve Habibullah(sallallahu aleyhi ve sellem) hazretlerinin emirleriyle hareket eder. Namazını kılar, orucunu tutar, her türlü kötü ahlak ve davranışlardan uzak durmaya çalışır. Hazreti Peygamber(sallallahu aleyhi ve sellem) de ona rehberlik eder. Hadis ve sünnetler ışığı altında kul, nefsine uymamaya çalışır. Uyduğu an mağlup olur. İnsan cihad ettikçe sevap kazanır, galibiyete erişir. Galibiyet arttıkça Allah'a yakınlığı artar. Elbette bu cihadın bir de fethi olmalı. O fetih, nefsini öldürdüğü andır. Hazreti peygamber(sallallahu aleyhi ve sellem): "Ölmeden önce ölünüz" buyurmuştur. (Beyrûtî, Esna'l-Metâlib, nr. 1542; İbn Tolun, eş-Şezre, nr. 1041; Sehâvî, el-Makasid, nr. 1213; Aclûnî, Keşfü'l-Hafâ, nr. 5668).

Savaşlarda Peygamber efendimiz(sallallahu aleyhi ve sellem) ve yanında savaşan sahabi efendilerimiz hep savaşlarda Allah'a(celle celaluhu) tevekkül etmişler. Hazreti Enes (radiyallahu anh) anlatıyor: "Resûlullah (aleyhissalâtu vesselâm) gazve yaptığı zaman: "Ey Rabbim sen benim destekçim ve yardımcımsın. Senin sayende çâre düşünür, senin sayende saldırır, senin sayende mukâtele ederim" derdi.(mukâtele: Öldürmek) Tirmizî, Da'avât 132, (35, 781; Ebu Dâvud, Cihâd 99) Ve seferleri sırasında hep zikrederlerdi. İbnu Ömer (radiyallahu anhümâ) anlatıyor: "Resûlullah (aleyhissalâtu vesselâm) ve askerleri (sefer sırasında) tepeleri tırmandıkça tekbir getirirler, inişe geçince de tesbihte bulunurlardı. Namaz dahi buna göre vazedildi." (Ebu Dâvud, Cihâd 78) Bu sünnetleri, nefsimizle savaşırken de ihya edebiliriz. Her halimizde Allah'a tevekkül eder ve sürekli tevhid ile azılı düşmanımızı zayıflatabiliriz.

Nefsin hileleri ve oyunları çok olacağından onunla tek başına savaşmak da doğru olmaz. Yanında iyi bir savaşçının bulunması gereklidir. İşte o savaşçılardır mürşidi kamiller. Onunla çıkılan seferde yenilmek kolay olmaz. O nefsin nerede ne hileler yapacağını bildiğinden nerede nasıl hareket edilmesi gerektiğini de bilir. Ve sana der: "Şu içindeki haini dinleme, seni olmadık yerde ters köşeye yatırır, güvenme nefsine, Kur'an ve sünnete uy, bu yolda olan mürşidine teslim ol." (Mustafa Özbağ)

Allah, bu dünyada nefsiyle cihad edenlerden, kendisine teslim olanlardan eylesin.

Allahu Tealâ'nın bütün cihad emirleri, kalbi fethetmek için verilmiştir. İlk fethedilecek yer kendi kalbimizdir. İlk teslim alınacak kimse, kendi nefsimizdir. Kalbi gaflet ile ölü olan bir kimse, başkasına hayat sebebi olamaz, der Bedevi hazretleri. Bu sayıda Allah yolunda cihat eden gönül mücahidi, pirlarımızdan Seyyid Ahmed el Bedevi'yi (kaddesallahu sırrıhu) anlatacağız.

Evliaların büyüklerinden olup insanları Allah'a davet etmiş onları huzura erdirmiş, gerçek mutluluğu tattırmiş Seyyid Ahmed el-Bedevî Hazretlerinin nesebi, baba tarafından 9. İmam Muhammed ibn Ali'ye, dolayısıyla Hazreti Peygamberimize (sallahu aleyhi vesellem) dayanmaktadır. Babası Ali bin İbrahim, annesi Fatıma binti Muhammed'dir. Seyyid Ahmed el-Bedevi'nin ataları, Arabistan'da vuku bulan karışıklıklardan, Mekke'de halifelliğini ilan eden Emevi hanedanından Abdullah b. Zübeyr'in Ehl-i Beyt'e gösterdiği düşmanlıktan ve özellikle "Zalim Haccâc" diye bilinen Haccâc b. Yusuf'un Hz. Ali'nin (ra) soyundan gelenlere uyguladığı zulümden kaçarak Fas'a gitmiş ve burada yerleşmiştir.

1200 senesinde Fas'ta doğan Seyyid Ahmed el-Bedevî Hazretlerinin çocukluğu bu bölgede geçmiştir. Altı yaşlarında iken babası Seyyid Ali'ye rüyâsında "Ya Ali! Bu beldeleri bırak, Mekke'ye git, orada yaşa. Bunda birçok hikmetler vardır" denmiş, bu manevî işaret üzerine tüm aile 1206 senesinde Fas'tan Mekke'ye göçmüştür. Mekke'ye yerleştikten bir süre sonra Seyyid Ahmed el-Bedevî hazretlerinin babası vefat etmiştir.

Seyyid Ahmed el Bedevi hazretleri uzun boylu, buğday tenliydi. Yüzü büyük, bacakları etli ve kalın, gözleri sürmeli ve kolları uzundu. Yüzünde geçirdiği çiçek hastalığından kalma üç nokta vardı. Devamlı yüzü örtülü ve hırka giyerdi. Giydiği elbiseyi ve başına sardığı amameyi eskikip gidinceye kadar çıkarmazdı. Eskidikten sonra yenisi getirilir, onu alır giyerdi. Amamesi her yıl mevlid-i nebevi mevsiminde halife tarafından verilir ve giydirilirdi.

Gençliğinde zahiri ilimlerle meşgul oldu. Kuran-ı Kerim'i ezberledikten sonra Kıraat ilmine ilgi duydu ve Kuran-ı kıraat-ı seba (Kuran-ı Kerim'in yedi şekilde okunması) üzere okumayı öğrendi. Daha sonra fıkıh tahsil etti. Şafii fıkhında derinleşti. İlim öğrenmek için çeşitli beldeleri dolaştı. Oralarda bulunan büyük alimlerin sohbetlerinde bulundu. 1230 yıllar arasında insanlardan uzaklaşarak dünya kelamı etmemeye ve meramını işaretlerle anlatmaya başladı. Bu sıralarda bir rüya gördü. Bu rüyada kendisine şöyle deniliyordu. " Kalk, önce güneşin doğuşunu ara sonra da batışını, doğusuna vasil olunca batışını aramaya başla. Batışına vasil olduktan sonra da doğusunu."

Üç defa gördüğü bu rüya üzerine büyük kardeşi Hasan ile birlikte Irak'a gitti. Burada Abdülkadir-i Geylani ve Ahmed er Rufai hazretlerinin kabirlerini ziyaret etti. Bu arada Hallac-ı Mansur, Adi b. Müsafir, Sırrı yi Sekati, Maruf-i Kerhi, Cüneyd-i Bağdadi gibi meşhur sufilerin kabirlerini de ziyaret etti. Bu ziyaretler onun manevi aleminde yeni ufuklar açtı.

Bir müddet Bağdat'ta kaldıktan sonra Mekke'ye döndü. Mekke'de nefsi ile savaşa koyuldu. Gündüzleri oruç tutuyor, geceleri sabahlara kadar namaz kılıyor ve niyaz ediyordu.

634 senesinde rüyasında Mısır'ın Tanta Şehri'ne gitmesi işaret olundu ve yola koyuldu. Kahire'ye geldiğinde Mısır Sultanı Baybars onu askeri ile karşıladı ve devlet töreni ile ağırladı. Daha sonra da ona intisab ederek talebelerinden oldu. Tanta'ya vardığında doğru İbn-i Sata'nın evine vardı, hiç oyalanmadan evin damına çıktı. Bütün gün akşama kadar , geceleri de sabahlara kadar orada kalır, aşağıya inmezdi. Gözlerini semaya diker öylece kalırdı. Bu aylarca sürdü. Gözlerinin beyazı kıpkırmızı oldu. Güneşe fazla baktığından gözlerinde ağrılar başlamıştı.

Bir gün Feş el-Minare adlı beldeye gitti. Gittiği yerde çocuklar peşine takıldı. O çocukların arasında, kendisine kırk yıl hizmet edecek ve vefatından sonra yerine geçecek olan Abdül al bin Fakih ve onun kardeşi Abdülmecid de vardı. Başta peşine takılan çocukların arasından Abdül'al'ı seçti. Ona gözünün ağrıdığını ve bir yumurta getirmesini söyledi. Abdül'al:

- Yumurta'yı bir şartla getiririm, üzerindeki yeşil fermmanı verirsen. Ahmed el Bedevi hazretleri yeşil fermmanı verdi. Abdül'al elinde yeşil kağıt doğru anasına gitti ve şöyle dedi:

- Şurada bir bedevi var, gözüne ağrı girmiş. Benden yumurta istedi ve şu fermmanı da bana verdi.

Abdül'al'ın annesi, " Evladım şimdi bizde yumurta yoktur. O fermmanı da git hemen sahibine ver." dedi. Abdül'al geri döndü ve Ahmed el Bedevi hazretlerine annesinin dediklerini söyledi. Bunun üzerine Ahmed el Bedevi : " Hemen Savmia'ya git, oradan bana bir yumurta al gel." dedi. Abdül'al Savmia'ya gitti ve hayretler içerisinde orayı yumurta dolu olarak buldu. Bir tanesini alıp geldi. Bu hadiseden sonra Abdül'al , Ahmed el Bedevi hazretlerine tabii oldu ve onun yanından hiç ayrılmadı.

Seyyid Ahmed el Bedevi hazretleri, zamanla herkes tarafından tanındı. . Bilinen alimler gelip kendisine talebe oldular. Devamlı zikir halinde idi. Hiç evlenmedi. Evlenmesini teklif edenlere "Lütfen beni kendi halime bırakınız. Cennet hurilerinden başka biri ile evlenmemeye azmettim" derdi. Dünya malının onun kalbinde yeri yoktu.

Seyyid Ahmed el Bedevi hazretleri talebelerini teveccüh ve nazar ederek terbiye eder,hiç konuşmazdı. Halifesi olan Abdül'al dışarıdan cahil, manevi terbiyeden mahrum gafil birini Ahmed el Bedevinin huzuruna getirince, hemen bir kere nazar buyurur, o kimse manevi haller ve yüksek dereceler ile dolmuş olurdu ve ondan sonra irşad vazifesi ile başka illere gönderilirdi.

Seyyid Ahmed el Bedevi hazretleri daima yüzü peçeli gezerdi. Onun yüzünü gören pek azdı. Hiç göremeyenler de vardı. Müridi olan Abdülmecid onun yüzünü görmek istiyordu. Bir gün dayanamadı arzusunu bildirdi. Onun bu isteğine karşılık Bedevi hazretleri :

- Ey Abdülmecid , yüzüme bir kere bakmak bir cana bedeldir, haberin olsun.

Abdülmecid :

- Ey efendim, tek bir kere göreyim , o vakit ölüme razıyım.

Ahmed el Bedevi hazretleri bu ısrar üzerine onu kıramadı ve yüzündeki örtüyü şöyle hafifçe kaldırdı. O nurlu yüzü gören Abdülmecid, bir nara atarak ruhunu teslim etti.

Seyyid Ahmed el Bedevi'nin Kuzey Afrika ve özellikle Mısır'ın dini-tasavvufi hayatında derin izleri vardır. Mısır halkı tarafından aynı zamanda büyük bir kahraman ve kurtarıcı olarak tanınmış, hristiyanların elinden müslümanları kurtardığına inanıldığı için " mücibül-üsara min biladinnasara " lakabını almıştır. Ayrıca Bedeviyye Tarikatı mensuplarının haçlılara karşı verdikleri çetin mücadele de bilinmektedir.

Seyyid Ahmed el Bedevi hazretleri 1236 yılında Tanta'ya yerleştikten sonra hayatının geri kalan kısmını burada geçirdi. 12 Rebiülevvel 675' te (24 Ağustos 1276) burada vefat etti. Allah şefaatlerini üzerimizden ayırmasın.

Yollarında devam edenlerden eylesin.

Selamete....

Lefkoşa Mevlevihanesi

FATMA MERYEM AK

Dergimizin bu ayki konusu fetih ve ben sizlere bu ay Kıbrıs Fethi'nin ardından açılmış olan Lefkoşa Mevlevihanesi'ni tanıtacağım.

Önce Kıbrıs'ın fethine kısaca bir bakalım:

1569 Haziran Ayı'nda İskenderiye yakınlarında Nil teknelerinin yolunu kesen Venedik korsanlarının Müslümanları esir alıp Kıbrıs'ta satmaları olayına çok hiddetlenen Selim Han, derhâl Venedik'e bir elçi göndererek Kıbrıs'ın Osmanlı Devleti'ne terkini istedi. Bu isteğin Venedik tarafından reddi üzerine sefer hazırlıklarına başlandı. İkinci Selim Han, hazırlıkları bitirdikten sonra, Kıbrıs serdârlığına Lala Mustafa Paşa'yı tâyin etti ve 15 Mayıs 1570'te donanma İstanbul'dan ayrıldı. Lala Mustafa Paşa, bütün Avrupa devletlerinin Venedik'e yardım etmelerine rağmen, şiddetli çarpışmalar sonunda 8 Eylül 1570'te Lefkoşe'yi, 1 Ağustos 1571'de de Magosa'yı alarak Kıbrıs'ın fethini tamamladı.

Lefkoşa Mevlevihanesi de işte bu fetihden 22 yıl sonra 1593 yılında, 'Kıbrıs Fatihlerinden Arap Ahmet Paşa' tarafından kurulmuştur. Şehir merkezinde, Girne Kapı'da bulunan Lefkoşa Mevlevihanesi'nin yalnızca bir kısmı günümüze kadar gelebilmiş, yalnızca semahane ve türbe kısmı geriye kalan yapı şuanda Mevlevi-Tekke Kültürü Müzesi olarak kullanılmaktadır.

Kuruluşu Ahmet Paşa'nın arazisinde gerçekleştirilen tekke, Haydar Paşazade Fatma Hanım'ın bağışladığı arazi ile birleştirilmiştir. Araştırmacılara göre bu dönemde Hamza Dede, Hacı Abdullah Efendi, İmam İbrahim Hatip Efendi, Hafız Mustafa Efendi postnişin olmuşlardır.

17. yüzyılda Ferhad Paşa Mevlevihane'yi yeniden inşa ettirmiş ve tekke kendi adıyla anılmıştır. 19. yüzyılda ise Feyzullah Dede 1813, Mustafa Safvet Efendi 1850, Derviş Ali Dede 1856,

Mustafa Safvet Efendi 1860, Mehmet Celaleddin Efendi 1894 görevde bulunmuştur. Veled Çelebi'nin listesine göre 1912'de Mehmet Celaleddin Dede'nin şeyhliği devam etmiştir.

Lefkoşa Mevlevihanesi tarihi boyunca gemi ile hacca gidenlerin uğrak yeri olmuş, yetiştirdiği ve hizmet verdiği insanlarla Kıbrıs Türk tarihinin önemli kurumlarından birisi haline gelmiştir. Fakat Türkiye'de tekkeler kapatıldıktan sonra Halep'e bağlanmıştır. Tekke'ye Şamlı Selim Dede postnişin olarak atanmış, 1953'te ölümünden sonra Mevlevihane'nin yönetimi vakıflara devredilmiştir.

1963 yılında Konya Müzesi Müdürü merhum Mehmet Önder'in katkılarıyla Kıbrıs Türk Etnografya Müzesi olarak ziyarete açılmıştır.

Semahaneden türbelere geçişte ilk mezar son Şeyh Selim Dede, ikincisi tekkenin kurucusu Ahmet Paşa, üçüncü şeyh Celaleddin Efendi'ye, 10.su Arap Abdullah Efendiye, 16.sı ise Şeyh Feyzullah Dede'ye aittir.

Mevlevihane hala müze olarak kullanılmakta ve Kıbrıs'taki Türk sanat eserlerinden oluşan bir seçki ziyaretçilere sunulmaktadır. Sadece Mevlevi Tekke Müzesi olarak hizmet vermesi düşünüldüğünden, 2001-2002 yılları arasında yeniden elden geçirilmiş ve sergilemesi de yenilenerek Şeb-i Arus günü olan 17 Aralık 2002 tarihinde bir sema ayiniyle hizmete açılmıştır.

İşte 'yavru vatan'dan bize gelen Mevlevi sesi de bu şekilde. İnşallah bir gün gitmek, görmek, ziyaret etmek ve eskisi gibi aktif bir tekkeyle karşılaşmak nasip olur.

HANIMLAR ÂLEMİNİN YILDIZLARI

MEFTUN AY

FATİMA BİNTİ RASULALLAH

Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem bu dünyadan ahirete intikal etmişti.Bu da annemiz Fatımatüz Zehra'ya çok ağır geliyordu.Geçen sayıda bahsettiğimiz efendimizin müjdesiyle kendisini ayakta tutmaya çalışıyordu.Aslında krolonojik sıralamaya göre bu sayıda da cennet hatunu Fatımatüz Zehra radiyallahu anha'nın ahirete göçlerini konu almam gerekirdi.Fakat bir türlü içim el vermedi.Annemizin hayatlarını öğrenip de sizlerle paylaşmaktan vazgeçemiyorum.Sanki onu anlatmayı bitirirsem tabi bu yazı bitse bile bu mümkün olmayacak ama vazgeçersem büyü bozulcak gibi hislere kapılıyorum.Uzattıkça uzatmaya çalışıyorum.İşte bu yüzden bu sayıda da bütün tarihlerin ortak kaydına geçen "Fedek Hadisesi"nden bahsetmek istiyorum.

Fedek arazisi Hazreti Peygamber döneminde İslam toplumuna intikal etmiş bir hurmalıktır.Efendimiz sallallahu aleyhi ve sellem, gelirini hayattayken Ehli beyt ve Zevcatı Mutahhara'ya yani mübarek eşlerine harcadığı Fedek, vefatından sonra Halife Hazreti Ebubekir ile Hazreti Fatıma arasında hukuki bir münazara konusu olmuştur.Halife, "Peygamberlerin mirası olmaz."hadisi şerifi görüşüyle hükmetmiştir.Hazreti Fatıma ise her evladın babasından miras hakkının olduğu görüşündedir.Hayattayken babası tarafından ailesine hibe edilen payın, vefatından sonra da aynen devam etmesi fikrindedir.Ancak bu mesele, Hazreti Fatıma'nın istediği gibi neticelenmemiştir.Buraya kadar anlatmaya çalıştığımız üç beş hurma meselesi değil annemizin karakteridir.Çünkü onlar dünya süsünden yüz çevirmişlerdi. Yorganları bile başlarına geçince ayakları ,ayaklarına çekince baş kısımları açıkta kalacak şekildeydi.

Ahh...Hurmaları ağlayan Fedek!

Beklenmeyen bir şey gerçekleşti.Yürüyüşü Efendimiz'i andıran, yüzü örtülü bir kadın mescidden çıktı.Erkekler onun haşmetiyle sağa sola çekiliyor.Aynı babası gibi gökten iner gibi adım atıyor.Dünyada kendisine en çok benzeyen dediği inci tanesinin yüzü kapalı ama herkes biliyor ağladığını.Savaş zamanı ve Suffe günleri dışında erkeklerin arasına çıkmak asla adeti değildi.Ölümüne kadar yüzünü kimse görmemiş.Öldüğünde ise yine suretini gören yok, kabrinin yeri bile gizli.Yürüyen iffet,izzet,edep...

Ben Fatıma, hatırladınız mı?! İşte beklenen oluyor ve Allah Rasulu'nun incisi Ahmet bin Tahir'in "Belegatün Nisa" adlı eserinde geçen dünyanın en muhteşem hitabetlerinden biriyle bizlere şöyle sesleniyor.

"Lütfettiği nimetler için Allah'a hamd, ilham ettikleri için şükürler, takdim ettikleri için övgüler söyleriz. Bütün nimetleri için ki önümüze serdi, bütün lütufları için ki bizlere ulaştırdı, bütün ihsanları ki peşpeşe geldi. Onun nimetleri sayılamayacak kadar çok, karşılığı verilemeyecek kadar fazla, idrak edilemeyecek kadar sonsuz...

Sizler, ey Allah'ın kulları. Sizler Allah'ın emir ve yasakları üzerine bekçileri, dinin ve vahyin taşıyıcılarıdır. Sizler, kendi benlikleri üzerine Allah'ın emirlerisiniz. Sizler, diğer milletlere de hakikat tebliğcilerisiniz. Ve sizler, Allah'ın aranızdaki hakkının, ahdinin ve emanetinin de koruyucularıdır.

Ey İnsanlar! Biliniz ki ben Fatıma'yım, babam da Muhammed Mustafa'dır. Sözün ilkinin ve sonunu söylerim, konuşmam da lüzumludur, davranışında münasebetsiz bir şey yoktur. Şimdi siz tutup, benim kendi babama varis olamayacağımı söyleyebilir misiniz?

Cahiliye ahlakıyla mı hükmediyorsunuz, yoksa durumu bilmiyor musunuz? Hayır biliyorsunuz! Şu parıldayan güneş kadar açık biliyorsunuz ki ben Muhammed'in kızıyım.

Ey Ebu Kuhaf'e'nin oğlu Ebubekir, Allah'ın Kitabı'nda senin için, "babasına varis olur" yazılı iken, benim için "varis olamaz" mı yazılı? Yoksa Kur'an'ın hükümleri benim için geçerli değil mi? Benimle babam arasında veraset ve akrabalık işlemiyor mu? Mirasla ilgili ayetler size mi özgü? Babam o hükümlerin dışında mı kalıyor? Yoksa iki millet var da, ben ve babam, bunların ikincisinden miyiz?

Ve siz Ensar! Allah'ın Rasulu babam "kişinin varlığı evladında korunur." demez miydi, ne kadar da çabuk unuttunuz? Ne kadar da acele olarak, yeni şeyler icat ettiniz?

Ey İnsanlar! Yaptıklarınız Allah'ın gözü önünde oluyor! Ve ben size, acıklı bir azabı da haber vermiş olan bir nebinin kızıyım. Yapın yapacağınızı ve bizler de yapalım yapacaklarımızı! Ve bekleyelim bizler de!"

Mescid birbirine karıştı. Ağlayıp feryad edenler, dizlerine dayanıp yere çöküyorlardı ve Fatıma bir dağ gibi geri döndü, yürüyüşü efendimizi andırıyordu. İşte dünya Ehli beyt'e hep batıyordu. Hep vefasızlık ve ızdırıp üzerine yürüdü dünya işleri onların avuçları arasında. Sanki Efendimiz'in "Allah Ehli beyti temizlemek istiyor." (ahzab.33) ayetini sık sık onlara okuması bu olacakları haber veriyordu. Rabbim cümlemizi çokça temizlenenlerden ve temizlenmeyi sevenlerden eylesin.

İnşaallah.

Fi Emanillah, Allah'a emanet olun.

ÖLÜM NEDİR Kİ

Cihad, Arapça bir kelimedir. Lugatta “ güç ve gayret sarfetmek, amelde mübalağa etmek ve zahmet” gibi manalara gelen “Cehd” kökünden türemiştir. İslamî istilâhta “ Allahu Teala'nın dini için can , mal , dil ve diğer vasıtalarla elden gelen güç ve gayreti sarfetmeye cihad denir.

Cahiliye döneminde arap kabileleri arasında yıllarca süren kanlı harpler cereyan ediyordu. Dolayısıyla “Harb” mefhumuna yabancı değillerdi. Bu noktada “Cihad ile Harb mefhumu arasında fark var mıdır ?” suali zihnimizde belirebilir. Rasulullah SAV ‘in : “Hakiki mücahid, nefs-i emaresine karşı savaş açan kimsedir.” (Tirmizi, Cihad:2) buyurduğu malumdur. Kişinin dünyevi endişelerini, heva ve hevesini bir kenara bırakıp Allahu Teala'nın rızasını kazanmak için küffarla savaşması bir ibadettir.

Hız. Adem’le başlayan tevhid mücadelesinde Tâutî (imansız) güçlerle savaşmanın farz kılınmadığı hiçbir dönem yoktur. Kur’an-ı Kerim’de :” Müşrikler sizinle nasıl topyekün savaşıyorsa , siz de onlarla topyekün harb edin.”(Tevbe-36) beyanı vardır. Hanefi fukahası, bu ayeti kerimeyi esas alarak “Müşriklerle ve kâfirlerle yapılması emredilen cihad, onların İslama karşı savaş açmaları sebebiyledir.” hükmünde ittifak etmiştir.

Cihaddan maksat müslümanların emniyet içinde bulunmaları, din ve dünya işlerini yürütme imkanına kavuşmalarıdır. Cihad, kafirlerin şerrini defetmek ve onların karşı koymalarını kırmak için meşru kılınmıştır. Mü’minlere karşı silah çekmeyen veya bizzat savaşmayan kimseler , harp alanında dahi öldürülemez. Nitekim Rasulullah SAV , bir harbde öldürülmüş bir kadın görünce bundan dolayı üzölmüş ve :”Bu kadın savaşmıyordu “ diyerek ileri birlik komutanı Hâlid bin Velid ra ‘e haber gönderip :” Kadınları ve çocukları öldürmesinler” emrini vermiştir.

İslam tebliğ olunmayan kâfirlerle savaşmak caiz olmaz. Zira davet ile bilinir ki müminler kendilerinin mallarına sahip olmak , kadınlarını ve çocuklarını esir etmek için savaşmazlar. Cihadlarının tek hedefi, Allah’u Teala'ya kulluğa davet etmek ve küfrün fitnesini ortadan kaldırmaktır.

“İnsanlarla , onlar “Lailaheillallah” deyinceye kadar savaşmakla emrolundum. Bunu diyenler benden mallarını ve canlarını korumuşlardır. Ta ki şer’i bir vecibe olmadıkça!.. Ancak bundan sonra hesapları Allahu Teala'ya kalmıştır.”(Hadis- i Şerif)

Osmanlı'nın Sadık Toprağı: Saraybosna

Rivayete göre, Fatih Sultan Mehmet Bosna'yı ilk fethettiği gece, rüyasında Muhammed Peygamberi ve Halife Ömer hariç diğer üç halifeyi görür. Bu rüyanın anlamını hocasına sorar. Hocası ise rüyayı şöyle yorumlar: "Muhammed Peygamberi görmem, bu halkın tarihlerinin sonuna dek müslüman kalacağına, Hazreti Ebubekir'i görmem bu toprakların Osmanlı'ya sadık olacaklarına, Hazreti Ali'yi görmem 'ilim' alanında ilerleyeceklerine ve gerektiğinde savaşacaklarına, Hazreti Osman'ı görmem 'sanata eğilimli ve ince ruhlu' olacaklarına işaret eder. Hazreti Ömer'i görmem ise ne yazık ki bu topraklarda asla 'adaletin' hüküm sürmeyeceğinin işaretidir."

Şehirler vardır tarih kokan, sizi içine alıp geçmişini paylaşan, sokakları buram buram savaş kokan... Taşdığı izlerle tam bir Osmanlı şehri, Avrupa'nın Kudüs'ü BosnaHersek'te gördüğüm Saraybosna, Travnik, Mostar şehirleri 4 gün içinde bana bu hisleri yaşattı.

Halkın tamamı Slav kökenli BosnaHersek'in İslam ile tanışması Osmanlılar'ın fethetmesiyle gerçekleşti. Bugün nüfusunun yarısından fazlası müslüman olan BosnaHersek, Osmanlı fethetmeden önce tam bir hristiyan yurduydü. Osmanlılar 400 yıl kadar egemenlikleri altında tuttuğu Bosna'ya önemli hizmetler götürdüler. Büyük camiiler, medreseler, ilim merkezleri inşa ettiler. Halkın İslamiyeti benimsemesi islami yapıların daha da çok artmasına neden oldu.

Osmanlı'nın bu topraklardan çekilmesi ve Rusya'nın etkisiyle komünist rejim hakim olmuştur. Komünist rejim dönemine Yugoslavya olarak anılan ülke, dış güçlerin etkisiyle Sırlar ve Hırvatlar tarafından soykırıma tabi tutulan Boşnaklar, dinleri İslam'ı yeniden yaşamaya başlamışlar.

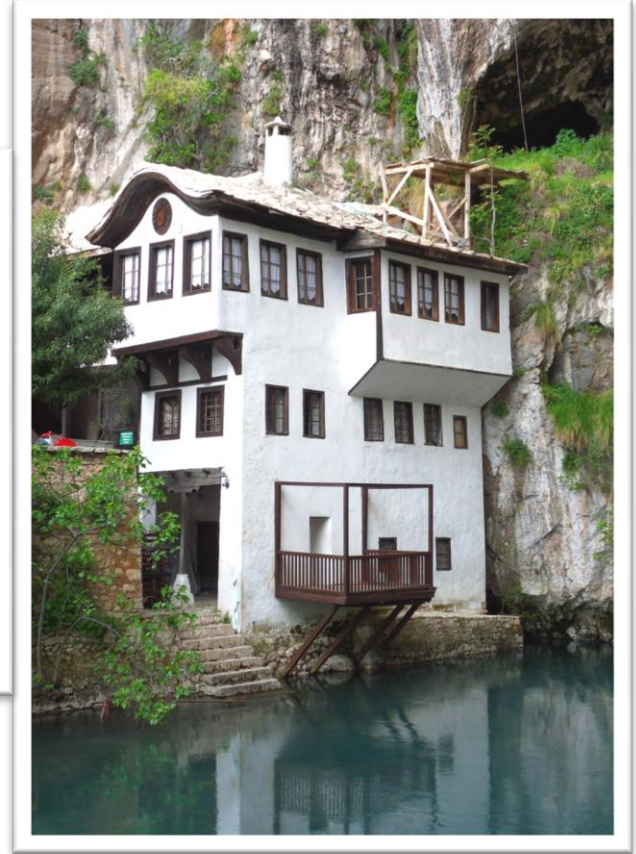
Müslüman Boşnaklar'ın İslam'ı daha özgür bir şekilde yaşamalarını ve bu ülkedeki müslüman halktaki dinsel uyanışı konu edinen Amerikan Time dergisi 'Bosna'nın İslami Uyanışı' başlıklı bir makale yayınladı. Makalede Başkent Saraybosna'nın dini bir uyanış içerisinde olduğu belirtilerek, 1990'lı yıllardaki iç savaşın yaraları iyileştikten sonra kentte ruhsal bir uyanış olduğu ifade edildi. BosnaHersek Müftüsü Mustafa Efendi Çeriç'in "Yeni kuşak bir gecede büyüdü. Daha önce Allah var mı diyen bir kuşak vardı. Şimdi ise daha dindar bir kuşağımız var." şeklindeki sözlerine yer verilen makalede, caddelerdeki örtülü kadınların sayısının fazlalığına dikkat çekildi. Makalede, daha sonradan örtünen bir çok kez ödül almış olan, Ayda Begiç isimli film yönetmeninin Bosna Savaşı ile ilgili olarak, 'Her dakika öldükten sonra ne olacağını düşünüyorsunuz. Bu soruları yaşlanana kadar erteleyemezsiniz.' şeklindeki sözlerine vurgu yapıldı.

Bosna'yı hiçbir zaman tatil beldesi olarak göremedim. Kurşun delikleriyle işlenmiş evlerden oluşan sokaklar, şehitlik haline gelen parklar ve stadyumlar, üzerinden 16 yıl geçmesine rağmen insanların yüzüne kazanmış geçmişin izleri...

Rehberimiz Nejat Ahmedoviç, çocukluğu savaş sırasında geçmiş ve o günleri anlatırken hala gözleri doluyor. Sokakta oynarken patlayan bir bombanın alıp götürdüğü kardeşi Belma ailedeki kayıplardan sadece biri...

Şehrin merkezi Başçarşı, bakırcılar, hediyelik eşya satan dükkanların kapalı çarşıdan bir farkı yok; kahve değirmenleri, bakır tabaklar, üzerinde hilal ve yıldız olan şekerlikler, kahve fincanı takımları vitrinleri süslüyor. Başçarşı'daki lokantaların menüsünde ise; saç böreği, çorba, Saraybosna somonu, soğan dolması, sarma, pide ve çay var. 1 lira yaklaşık 0.8 KM civarında. Yemek sonrası kahve içmeye Moričan'a gidiyoruz. Evliya Çelebi'nin 1659'da yazdığına göre, Saraybosna'da 110 çeşme varmış. Su ihtiyacımızı bu çeşmelerden giderdik. Namaz için Gazi Hüseyin Bey Camii'ne gidildi. Bizim Sultanahmet, Ulucamii gibi önemli bir camii. Ezan okunduktan sonra camiideki saflarda yerini alan

genç cemaat beni hayli şaşırttı. İmamın 19-20 yaşlarında olduğunu, camiinin ise tamamen dolduğunu gördüm. Daha sonra burada Ramazan'ların çok güzel geçtiğini ve namazların bu camiide hatimle kıldığını öğrendim. Namaz kıldıktan sonra bu güzel camiinin türbe kısmına geçip dua ettik ve ayrıldık. Bosna'da savaşın izlerini taşıyan binalar arasında dolaşırken mahalle aralarında sık sık rastladığımız şehit mezarları dikkatimizi çekiyor. Savaşta 200 binden fazla kişi şehit olmuş. Ayrıca binlerce kişi kayıp, birçok alan kabristana dönüştürülmüş. Bazı camiilerin savaş sonrasında yıkılmış minareleri, hasar gören binalar, delik deşik olmasına rağmen hala onarılmamış. Savaşın acı hatırasını taze tutmak için özellikle onarılmıyor. Yolda yürürken Boşnakça, İngilizce üzerinde 'Unutma!' yazan tişörtler dikkatimi çekiyor. Bosna halkı savaşı her an hatırlıyor ve gelecek nesillerine unutturmamaya uğraşiyor.

Uzun yürüyüşümüz sonrasında adı Bosna ile özdeşleşen Bilge Kral Aliya İzzetbegoviç'in de kabrinin bulunduğu bir şehir mezarına ulaşıyoruz. Rehberimiz bize Bilge Kral'ı anlatıyor: "Dini terbiyesini önce ailesinden, özellikle annesinden aldığını söyleyen Aliya İzzetbegoviç, hatıralarında 6 yaşında iken Kur'an kursuna başladığını ve çocuk olmasına rağmen sabah namazlarını camiide kıldığını anlatır. Mahalle camiisindeki sabah namazlarını ve hocanın okuduğu Rahman Suresi'ni unutamadığını söyleyen İzzetbegoviç, henüz on altı yaşında iken 'Genç Müslümanlar Örgütü'ne üye olduğundan dolayı hapse atılır. Aydın bir insan olan İzzetbegoviç 'İslam Bildirisi (Manifestosu)' ve 'Doğu ile Batı Arasında İslam' adlı eserleriyle de görüşlerini dile getirmiştir. Emeklilik maaşıyla geçinen Aliya, geriye kalanlara servet olarak mal ve mülkten ziyade, hürriyet bırakan bir lider olarak dünyadan ayrılmıştır. Aliya İzzetbegoviç en zor şartlarda dahi adalet ve hoşgörüyü elden bırakmamış, kimseden nefret etmediğini söylemiştir. Ardından I. Cihan Harbi'ni başlatan cinayetin işlendiği Latin köprüsü (Hünkar Köprüsü)'nü gördük. Denilene göre yapılışında bir amaç gözetilmiş: Dört kemerden oluşan köprü İslam'ın dört halifesini temsil ediyormuş.

2. Gün Mostar'a hareket ediyoruz. BosnaHersek, Bosna ve Hersek diye iki bölümden oluşmakta. Mostar ise Hersek kısmında yer alıyor. Savaş sonrası antlaşmaya uygun olsun diye, imzadan önceki son gece yerleştirilen haç, Mostar'ın her yerinden görülmektedir. Aliya İzzetbegoviç de yeni bir ihtilaf ve sürtüşmeye gerek olmadığını düşünmüş ve "Bizim hilalimiz gökte ve onlarınkinden daima daha yüksekte..." demiş. Mostar'da meşhur köprüyü gezip gördük, kısa bir şehir turu yaptık. Köprü, Kanuni

Sultan Süleyman'ın fermanı ile Mimar Sinan'ın öğrencisi tarafından yapılmış. Tarihi Koski Mehmet Bey Camii'sini ve Karagöz Camii'sini ziyaret edip namazlarımızı kıldık. Mostar'dan sonra Blagaj'a doğru yola çıkıp Sarı Saltuk Tekkesi'ne gidiyoruz. Aslında Sarı Saltuk çok meşhur ve büyük bir efsane. Rivayetlere göre Sarı Saltuk, Hazreti Peygamber ve Hacı Bayram Veli'ye bağlı Türkmen bir er olarak biliniyor. Sarı Saltuk'un Anadolu ve Balkanlar'da çok sayıda türbesi varmış. Bunlardan birtanesi de Blagaj'da. İnanılmaz güzel Neretva Nehri'nin tam çıktığı yerde kurulan tekke tam manası ile Osmanlı kokuyor. Mimarisinden su içmekte kullanılan tasına kadar her şeyi ile Osmanlı orada. Şuracıkta bir hafız hıfzını hocasına dinletmekte, diğer tarafta bir derviş zikrediyor, öbür taraftaki düzlük ise öğle namazı için hazırlanıyor. Tertemiz, içten, samimi ve dolu dolu bir mekan. Tekkeden başını göğe kaldırdığım zaman gökyüzünü görmem çok güç, çünkü tekke yüzlerce metre yükseklikteki uçurumun dibine kurulmuş. Bosna'ya gidip bu tekkeyi görmemek çok büyük bir ayıp olur bence. Tarihi Türk Köyü Počitelj'i de gezip Saraybosna'ya doğru yola koyulduk.

3. gün Vezirler Şehri denilen Travnik'e doğru yola çıkıyoruz. 500 yıl Osmanlı'nın himayesinde kalan bu şehir, Osmanlı'ya 77 vezir çıkardığı için halk arasında 'Vezirler Şehri' diye adlandırılıyor. Burada bulunan Süleyman Camii 1750 yılında yapılmış. Bu caminin yanında bir de medresesi bulunmaktadır. Boşnak halkından bir dede: "Bizi terkederken bu topraklarda çok büyük bir emanet bıraktınız, o da İslam" dedi. Travnik'te, tarihi Osmanlı Kalesi'nden şehir manzarasını izledikten sonra alt kısımda bulunan Plava Voda/ Göksu Nehri'ne inildi. Fatih Sultan Mehmet bu nehirden su içmiş, abdest almış ve fetihlerine buradan devam etmiş.

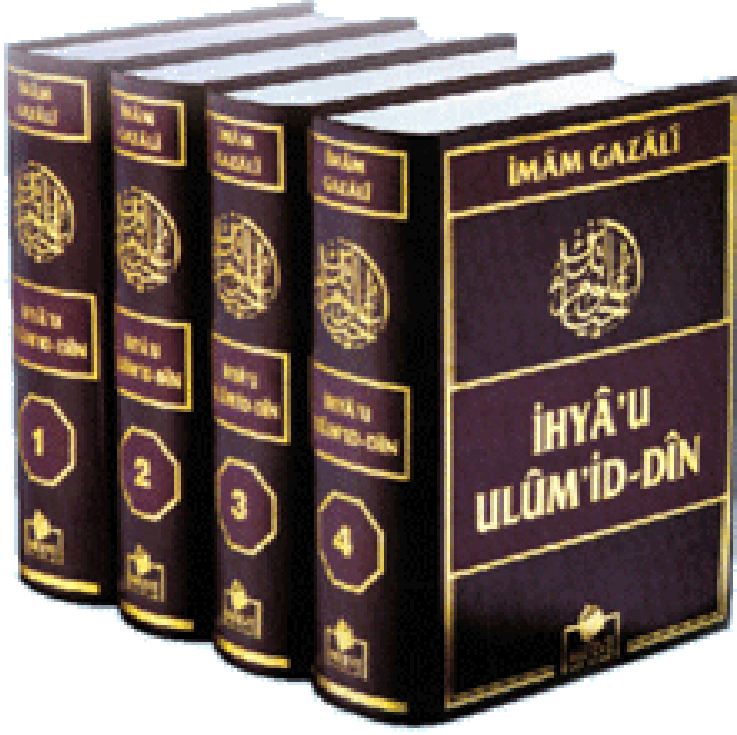
Son olarak 95 yılındaki savaşta iki buçuk yıl şehrin bütün ihtiyaçlarının karşılandığı ve şehre giriş çıkışların yapıldığı tünel ve müze ziyaret edildi.

Otobüste giderken Nejat abiden milli marşlarının sözsüz olduğunu ve bunun sebebinin ise ülkedeki 3 etnik kimliği memnun etmek olduğunu öğrendim. Ülkede birçok şey ortak bunun nedeni ise farklılıkları en aza indirmek.

Nejat abi, konuşmalarının sonuna doğru, "Bu savaştan çıkan tek hayrın Boşnaklar'ın İslama yönelmesi. O günlerde camiler dolup taşardı. Savaş bittikten sonra camiideki cemaat gittikçe azalmaya başladı. Büyük camiler dolmaya devam etse de küçük camilerin cemaati neredeyse yok denecek kadar az. Buradaki en büyük neden ise, kadınların dejenere olmasıdır. Bir toplumda kadın çok önemlidir. Kadınlarımızı televizyonlarla, reklamlarla dejenere etmeye çalışıyorlar." diyerek bugünkü Türkiye'nin halini bize farkında olmadan hatırlattı.

Şehir şehir baktığımda ise Saraybosna hakikaten Bursa gibi. Hem mimari özellikleriyle hem de yeşilliğiyle aynen bizim Bursa, demiş Yahya Kemal. Bursa'daki sebili ilk görünce gözlerim dolmuştu. Kendimi bir an Bosna'da zannettim. Sanki Boşnak bir dilenci şimdi gelip para isteyecekti. Sağımda solumda Kapalıçarşı benzeri bakırcılar, arkamı dönünce Bilge Kral'ın anıt mezarına giden yolu görecektim. İnsanların yüzlerinde ise savaştan kalma birkaç kırıntı aradım. Yazımı Bilge Kral'ın sözleriyle bitirmek istiyorum. "Ey Teslimiyet! Senin adın İslam'dır. "

ESERİN TERTİBİ

TALHA ALİ CÖMERT

İmam Gazali İhya-u Ulumiddin'i bize kendi dilinden tanıtıyor:

"Kitabı dört Rub'a (cilde) ayırdım:

Birinci rub : İbadet, İkinci rub : Adab, Üçüncü rub : Mühlikat, Dördüncü rub : Münciyat'tır.

En önde ilim olduğu için hepsinin başına Kitabu'l-İlim'i koydum. Gayem, Allahu Teala'ya kulluk sayılan ve Resul'u vasıtasıyla bizlerden istenen ilm'in hangisi olduğunu anlatmaktır. Nitekim Peygamber Efendimiz (s.a.v.) : "İlim öğrenmek, her müslümana farzdır." buyurmuştur. Diğer gayem faydalı ilmi zararlısından ayırmaktır. Nitekim Peygamber Efendimiz (s.a.v.) : " Faydasız ilimden Allah'a sığınırız" buyurmuştur.

Yine bunun gibi, zamane insanların, nasıl ilm'in özünü bırakıp kabuğu ile yetindiklerini ve serabın sahte parlaklığına aldanarak nasıl doğru yoldan ayrıldıklarını ortaya koymaktadır.

Birinci Rub (Rub'ul İbadet) 10 KİTABI İHTİVA EDER:

1-İlim, 2-Akaid kaideleri, 3-Taharetin sırları, 4-Namazın Sırları, 5-Zekat'ın sırları, 6-Oruc'un sırları, 7-Hacc'ın sırları, 8-Kur'an okumanın adabı, 9-Zikr ve dua, 10- Çeşitli vakitlerde okunacak evradın tertibi kitapları.

İkinci Rub (Rub'ul Adab) 10 KİTABI İHTİVA EDER:

1-Yemek Adabı, 2-Nikah Adabı, 3-Kazanç hükümleri, 4-Helal ve Haram, 5-İnsanlar ile hoş geçinme ve hoş konuşma adabı, 6-Uzlet, 7-Yolculuk adabı, 8-Sema ve vecd, 9-Emr-i ma'ruf, nehy-i münker, 10-Geçim adabı ve Peygamberlik ahlakı kitapları.

Üçüncü Rub (Rub'ul Mühlikat) 10 KİTABI İHTİVA EDER:

1-Kalbin acaib hallerini açıklamak, 2-Riyazat, 3-iki şehvetin: Mide ve cinsi münasebet düşkünlüğünün tehlikeleri, 4-Dilin afetleri, 5-Gazab, kin ve hasedin afetleri, 6-Dünyanın zemmi, 7-Servet ve cimrilüğün zemmi, 8-Riya ve rütbe ile mevkie düşkünlüğün zemmi, 9-Kibir ve ucb'un zemmi, 10-Gururun zemmi kitapları.

Dördüncü Rub (Rub'ul Münciyat) 10 KİTABI İHTİVA EDER:

1-Tevbe, 2-Sabr ve şükür, 3-Havf ve Reza (koru ve ümit), 4-Fakr ve zühd, 5-Tevekkül, 6-Muhabbet, şevk, üns (buluşmak, anlaşmak) ve rıza, 7-Niyet, sıdk ve ihlas, 8-Murakebe ve muhasebe, 9-Tefekkür, 10-Ölümü hatırlama kitapları.

RUB'UL İBADET'te fıkıh kitaplarında ihmal edilen ibadetin gizli kalan edeplerini, sünnetlerdeki incelikleri ve manaların gizliliklerini anlatacak ve açıklayacağım. İlmiyle amel edenler bunlara şiddetle muhtaçtır; bunları bilmeyen ahiret alimi sayılamaz.

RUB'UL EDEB'de insanlar arasında cereyan eden muamelatın derinlik ve gizlilikleriyle yollarının inceliklerini ve muamelat da kaçınılması gereken tehlikeleri, en ehemmiyetsizlerine varıncaya kadar anlatacağım ki hiçbir müslüman bunlardan müstağni kalmaz.

RUB'UL MÜHLİKAT'ta Kuran'ı Kerim'de yasak edilen kötü huyları, nefis ile kalbi bunlardan temizlemeyi ve bu kötü huyların her birinin ayrı ayrı tarifini, sonra doğuş sebeplerini, sonra bunların sebep olduğu afetleri, teşhis ve alametlerini, tedavi ve kurtuluş çarelerini, Ayet'i Kerime , Hadis'i Şerif ve Selef'i Salihin'in bize ulaşan hallerine dayanarak anlatacağım.

RUB'UL MÜNCİYAT'ta kulları Allah'u Teala'ya yaklaştıran sıddıklar ve mukarreblerin hasletlerinden olup, rağbet edilen bütün iyi hasletleri her hasletin hakikat ve mahiyetini, güzel ahlak edinmenin çarelerini, elde edilen iyi neticelerini, tanınma alametlerini ve rağbet görmelerine sebep olan faziletlerini, bu husustaki şer'i ve akli deliller ile anlatacağım.

ESERİN BU MEVZUDAKİ DİĞER ESERLERE ÜSTÜNLÜĞÜ

Burada zikredilen mevzuların bazıları hakkında kitaplar yazılmışsa da bu kitap beş hususta onlardan ayrılmaktadır:

1-Onların mutlak olarak anlattıklarını açıklaması ve ihtisar ettiklerini (kısalttıklarını) mufassal bir şekilde anlatması

2-Karışık mevzularını tertipleyip dağıttıklarını toplaması

3-Uzattıklarını kısaltıp açıklaması

4-Tekrarlarını atıp , yazdıklarını intizama koyması

5-Anlaşılması güç olduğu için hiçbir kitapta ele alınmayan ince meseleleri halletmesi bakımından.

Her ne kadar bütün alimler aynı yolu tuttularsa da bunlardan bazılarının bilip diğerlerinin bilemediği, yahut bildiği halde unutup yazamadığı veya temas edebilmesine herhangi bir engelin mani olduğu hususatın bulunduğu inkar edilemez.

İşte bu saydıklarım eserin hususiyetlerini teşkil etmekte ve zikri geçen ilimlerin hepsini içine almaktadır.

Beni, bu eseri dört bölüm halinde hazırlamaya sevk eden iki sebeptir:

Birinci ve asıl sebep: Tahkim ve tefhim bakımından bu tertibin zaruri oluşudur. Zira kendisiyle ahirette teveccüh edilen ilim, muamele ve mukaşefe olarak , ikiye ayrılır. Mukaşefe ilminden yalnız malumun keşfini, muamele ilminden de, malumun keşfiyle beraber ameli kastediyorum. Bu eserin gayesi, yalnız muamele ilmimi açıklamaktır, yoksa kitaplalar da yazılmasına müsaade edilmeyen mukaşefe ilmi değildir. Her ne kadar sıddıkların göz diktiği ve isteklilerin son emeli olan; muamele ilminin kendisine ancak bir yol olabileceği mukaşefe ilmi ise de Peygamberler, insanlara sadece mukaşefeye yol gösteren muamele ilminden bahsetmiştir, halk idrakinin bu yükü çekemeyeceğini bildikleri için mukaşefe ilminden temsili olarak ima ve işaret yolu ile çok kısa bahsetmişlerdir . Alimler de peygamberlerin varisleri olduklarından onların açtıkları yol haricine çıkamazlar.

Muamele ilmi de : 1-İlim-i zahir yani azalar ile alakalı ilimler; 2-İlim-i batın, yani kalbi ilimler olmak üzere ikiye ayrılır. Azalar ile alakalı olan ya adet veya ibadet olur. Allah'u Teala'nın dış hasselerden gizlediği kalbin hallerine gelince, onlar mahmud(makbul) ve mezmum(kötülenmiş) olmak üzere ikiye ayrılır. Bu vaziyet karşısında zaruri olarak, bu ilim de zahiri ve batini olmak üzere ikiye ayrılmış oldu. Üstelik azalar ile alakalı ilmi zahir de, yukarıda açıklandığı gibi, adet ve ibadet olmak üzere ikiye ayrılınca hepsinin dört olduğu meydana çıkar. İşte bu bakımdan eser dörde bölünmüştür. Zaten muamele ilmi de bu dört bölümden ibarettir.

İkinci sebep : İlim taliplerinin ciddi bir şekilde talip oldukları, Allah'u Teala'dan korkmayanlara karşı ,ona bürünüp iftihar etmeye ve nefis mücadelelerinde mevki ve derecelerini tayine yarayan Fıkıh ilmi de dört bölüm üzerine kurulmuştur. Sevimli kılığa giren sevilir. Bu kitabın da Fıkıh'ın bölümleri tertibinde yazılmasıyla aldığı letafet bakımından, gönülleri kendine çekeceğini umdum. Nitekim büyüklerin gönüllerini tababete çekmek isteyenler de, tıbbi eserini yaldızlı cetvel halinde olan takvim şeklinde süslediler ve adını "Takvimü's Sıhha" koydular ki bu kabil levhalara alışkın olanları tıbbi eserleri okumaya çeksinler.

Şüphesiz ki yalnız vücut sıhhatini sağlayan tıp ilmini güzelleştirip cazip bir hale sokmaktan, ebedi hayatı temin edecek olan bu ilmi süsleyip cazip hale getirmek, elbette daha mühimdir. Bu ilmin semeresi, sonu olmayan ebedi hayata ulaştırıcı ruh ve kalp tababetidir. Nerde bu ilim, nerde ancak en yakın istikbalde ölüme mahkum olan bedeninin tedavisine yarayan tıp ilmi?

Allah'u Teala'dan bizleri doğru yola ulaştırmasını dileriz. Allah cömert ve kerimdir.

"EBU HAMİD MUHAMMED GAZALİ (Hicri 495)

ÇOCUK EĞİTİMİ VE AİLE

BENGİSU UMMAN

ÇOCUKLARDA KEKEMELİK

Kekemelik ses, hece ve kelimelerin tekrarı,uzatılması ya da konuşmanın akışını kesen duraklamalar şeklinde kendisini gösteren bir konuşma bozukluğudur. Kalıtsal etkenler de kekemeliğe yol açabilir. Ancak genellikle stres altında yaşayan çocukların bu sorunu yaşadığı görülür. Kekemeliğin görülme ihtimali kültürler arasında farklılık gösterdiği gibi cinsiyetler arasında da farklıdır. Yapılan araştırmalar erkeklerde kekemeliğin görülme ihtimalinin kızlardan daha fazla olduğunu göstermiştir. Bunun sebebi de erkeklerin kızlara göre daha yavaş olgunlaşması olarak belirtilir. Kekemeliği başlatan en önemli neden çocuğun korkularıdır. Korku ortamının ortadan kalkması kekemeliğin azalması demektir. Kekemelik sorunu yaşayan çocuklar çok hassastır. Bu nedenle çocuk hatalarından dolayı aşırı yüksek ses tonuna veya rencide edici cezalara maruz bırakılmamalıdır.

3-5 yaş arasında görülen minik konuşma problemi geçicidir. 3-5 yaş grubu çocuklarda, konuşmaya başladığı dönemde ortaya çıkar. Bunun sebebi çocuğun yeni konuşmaya başlamasından ve kelime dağacığının az olmasından kaynaklanır. Bu yaşlarda görülen kekemelik genelde geçicidir.

HANGİ DURUMLARDA DOKTORDAN YARDIM ALMALIYIZ?

- *Aile içinde konuşma problemi yaşayan bireyler varsa
- *Çocuğunuzun çıkardığı ses ve kelimeleri anlamıyorsanız
- *Çocuğunuz bazı harfleri çıkartamıyorsa
- *Akranlarına göre konuşmasında ciddi gerilik varsa
- *Kendisine yöneltilen komutlara tepkisiz kalıyorsa
bir uzmandan yardım alınabilir

AKCİĞER VE SOLUNUM YOLU RAHATSIZLIKLARI

Önümüzdeki aylarda soğuk havaların etkilerini arttırması nedeniyle oluşabilecek alt ve üst solunum yolu rahatsızlıklarının vücudumuza olan etkilerini yeterince biliyor muyuz? Mevsimsel değişimle birlikte havadaki kirlenme ve toz miktarının artması özellikle akciğer rahatsızlıklarını tetikliyor.

Soğuk havanın etkisiyle vücut direncinin sık sık düşmesi ve hava kirliliği gibi nedenlerle solunum yollarına yerleşen mikropların akciğerlere ulaşması hastalık meydana getirir. Astım, nefes darlığı, bronşit, KOAH gibi kronik rahatsızlığı olan kişilerin ise şikâyetleri artar. Bu nedenle akciğer ve solunum yolu rahatsızlığı olan kişiler kış aylarında kendilerini daha iyi korumalıdır.

Kış aylarında insanlar vakitlerinin çoğunu kapalı alanlarda geçirdiğinden ve bu ortamların yeterince havalandırılmamasından dolayı kişinin çeşitli alerjen ve mikroplarla karşılaşma ihtimali fazladır. Bu durum da akciğer hastalıklarını tetikleyen önemli bir unsurdur.

Günümüzde küçük çocuklarda ise pnömoni-zatürre (akciğer dokusunun iltihaplanması) çok sık karşılaşılan bir akciğer hastalığı haline gelmiştir. Özellikle 0-1 yaş grubunda yaşamı tehdit eden bir hastalıktır. Ailelerin bebek ve çocuklarını soğuk hava, kirlilik, zararlı gazlar gibi tehdit edici unsurlardan korumalarını tavsiye ediyorum. Tedavisi kolay olan bu hastalık genellikle eğitimsizlik nedeniyle baş gösteriyor.

Bu konuda bakın en doğru yol göstericimiz Peygamber Efendimiz (sallallahu aleyhi ve sellem) tedavide nasıl bir yol gösteriyor bize? Şöyle buyuruyor: "Akciğer iltihabından (zatülcenb) topalak ve zeytinyağıyla tedavi olunuz." [İbn-i Mace]

Evlerimizde özellikle gece oda havasının nemlendirilmesi, kapalı ortamların sık havalandırılması, bol sıvı alıp vücut direncinin düşmemesine dikkat edilmesi gerekiyor. Küçük de olsa önlemler almanın hastalıklara yakalanma oranını ve sıklığını düşürdüğünü unutmamak gerekir.

Bitkilerdeki Şifa

Sare Şüheda BAŞAK

Bursa'nın kuruluşu milattan önceki dönemlere dayanır. Daha sonra Romalılar'ın eline geçen Bursa, Roma'nın da ikiye ayrılmasıyla Bizans Devleti'nin idaresine girer.

Osmanlı Devleti'nin kurucusu Osman Bey Bursa'yı fethetmek ister ve 1308 yılında Dimboz yakınlarında Kestel, Kitle, Ürünlü ve Orhaneli tekfurularının birleşmiş ordularını yenerek Bursa önlerine kadar ilerler. Bursa'yı kuşatma altına alan Osman Bey Bizans'tan gelen yardımları engellemek ve Bursa'yı gözetlemek üzere biri Ak Timur komutasında (kükürtlü hamamı karşısında) diğeri ise Balabancık komutasında (eski mollaarap okulu) iki kule yaptırır. 1325 yılında oğlu Orhan Bey komutanlığında bir orduyu Bursa üzerine gönderir. 6 Nisan 1326 tarihinde de Bursa Orhan Bey'e teslim edilir. Osman Bey'in hayatını kaybetmesiyle başa geçen Orhan Bey babasının naaşını Bursa'ya defnederek burayı devletin merkezi haline getirir.

Bursa, Osmanlı Devleti'nin ilk başkentlerinden olma özelliği taşımasının yanında Osmanlı tarihinde devletin idari, siyasi, ilmi ve ekonomik açıdan önemli rol oynayan merkezleri arasında yer almıştır.

ŞEFTALİ

Ilık iklim bölgelerinde yetişen şeftali, içerisindeki vitaminler ve mineral maddelerle değeri yüksek, bol sulu, tatlı ve kokusu hoş bir meyvedir.

Özellikleri:

Balgamı artırır. Hazmı kolaylaştırır ve bağırsakları çalıştırır. Bol idrar söktürücü özelliğiyle idrar yollarındaki kum ve taşların sökülmesine yardımcı olur. Kabızlığı ve basur şikayetlerini azaltır. Cildi nemlendirir. Kanı temizler, ateşi düşürür ve sinirleri yatıştırır.

ÖZLEM'İNİ DUYDUĞUNUZ LEZZETLER HAFSA KEVSER

EKMEĞE HÜRMET

Peygamber Efendimiz(sallallahu aleyhi vesellem) tarafından en hayırlı gıda olarak vasıflandırılan ekmeğ,sofralarımızın baş köşesinde bulunur.Nitekim Rasulullah (sallallahu aleyhi vesellem)şöyle buyurmuştur:"Ekmeğe hürmet edin,çünkü yerin ve göğün bereketindedir.Kim ki düşen kırıntıyı yerse günahları affolunur."(TİRMİZİ)

"Nan" ekmeğ demektir.İşte bu yüzden bir işte kıymet bilmeyene nankör denir.Küçükken bize hep ekmeğın bir nimet olduğu,ne zorluklarla kazanıldığı,o bayat ekmeği bile bulamayanların olduğu anlatılırdı.Biraz büyüyünce daha iyi anlıyor insan.Ekmeğ teknesi,ekmeğ kavgası,ekmeğ parası,ekmeğ aslanın ağızında deyimleri anlatıyor aslında ekmeğın değerini.Ekmeğ bereket kabul edilir.Dinimizde de ekmeğe olan saygısızlığın, bereketi azalttığına inanırlar.İşte size ekmeğın bereket getirdiği ve malları arttırdığına dair bir kıssadan hisse:

İbrahim (as)'ın serveti günden güne çoğalıyormuş.Birgün dua ederken şöyle demiş:"Yarab! Servetimden fakirlerin hakkını veriyorum, muhtaçları gözetiyorum, geleni hiç boş çevirmiyorum, ama malım azalmıyor hatta çoğalıyor. Yoksa ben dünyaya çokmu bağlıyım ki bana bu kadar çok rızık veriyorsun. Cenab-ı Hak, İbrahim (as)'a şöyle hitapta bulunmuştur: "Ey İbrahim! Şayet malının azalmasını istiyorsan ekmeği eline al ve gezerek ye." İbrahim (as) yemek zamanlarında artık eline ekmeğ alıp gezerek yiyormuş. Birgün duasında Rabbine sormuş:"Ya Rab!Gezerek yiyorum yine servetimde azalma yok." Kendisine şöyle cevap gelmiş: "Sen eline mendil alıyorsun.Kırıntılar yere dökülmüyor.Onlara basmıyorsun.Şayet gezerek yerken kırıntılarını yere dökseydin bereket hemen giderdi."(TİRMİZİ)Şimdi biraz düşünelim ekmeğe ne kadar hürmet gösteriyoruz.Ekmeđi ne kadar zayi ediyoruz,çöplere atıyoruz.Allah bizleri affeylesin.

YİYİNİZ İÇİNİZ AMA İSRAF ETMEYİNİZ. ÇÜNKÜ ALLAH İSRAF EDENLERİ SEVMEZ.(ARA'F 31)

BAYAT EKMEK BÖREĞİ

MALZEMELER

- 1adet bayat ekmeğ
- 2 su bardađı süt(yada yođurt)
- 1 yumurta
- 1 çay bardağı sıvıyağ
- 1 paket kabartma tozu
- tuz karabiber kırmızı biber
- bir tutam maydonoz

Ekmeğler küp şeklinde kesilir.İçerisine tüm malzeme koyulur.Karıştırılır.Yağlanmış borcama dökülür.Fırına verilir.Çıkmasına 5 dk kala kaşar serpilir.Eriyene kadar pişirilir ve servise sunulur.